

OPTYKA, MECHANIKA PRECYZYJNA I PRZYRZĄDY POMIAROWE	NORMA BRANŻOWA	BN-77 5531-16
	Termometry szklane do badania przetworów naftowych	Zamiast PN-60/M-53816
	Termometr do pomiaru temperatury zapłonu metodą Brenkena	Grupa katalogowa XIII 21

1. WSTĘP

Przedmiotem normy jest termometr laboratoryjny szklany rtęciowy o zakresie pomiarowym od 0°C do 360°C stosowany do pomiaru temperatury zapłonu przetworów naftowych metodą Brenkena wg BN-64/0539-03.

2. OZNACZENIE

TERMOMETR NAFTOWY BRENKENA BN-77/5531-16

3. WYMAGANIA

3.1. Materiał — wg BN-73/5531-02 p. 3.2; podzielnia — ze szkła mlecznego nieprzeźroczystego.

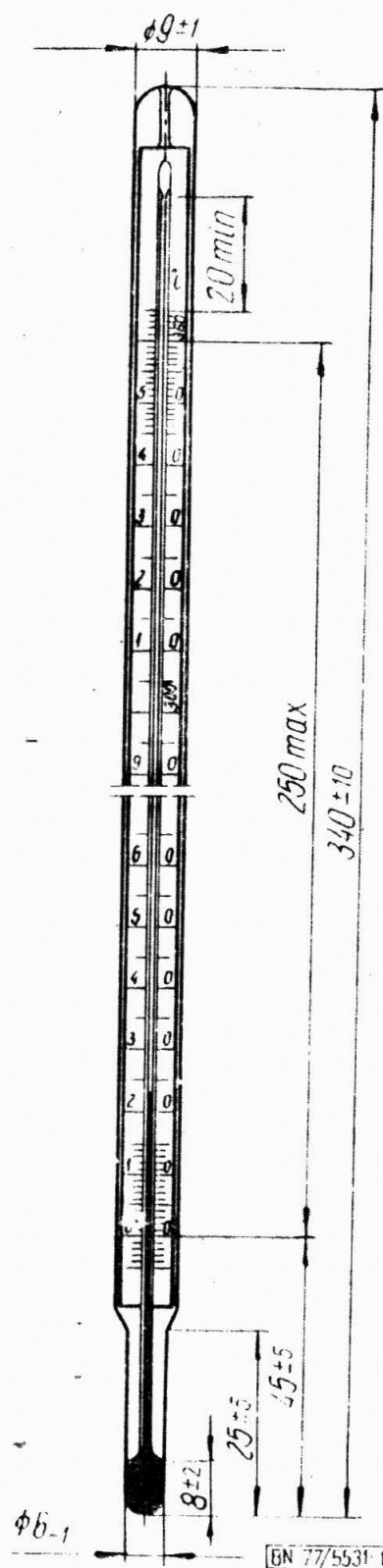
3.2. Kształt, główne wymiary i podziałka — w mm wg rysunku.

3.3. Wielkości charakterystyczne — wg tablicy.

Wymagania	
Zakres pomiarowy, °C	od 0 do 360
Działka elementarna, °C	1
Nominalne zanurzenie, mm	45
Nominalna średnia temperatura wystającego słupka rtęci, °C	w 50°C — 34 w 100°C — 44 w 150°C — 54 w 200°C — 64 w 250°C — 77 w 300°C — 91 w 350°C — 108
Ekspansyjne rozszerzenie kapilary zabezpieczające możliwość ogrzania termometru do °C	400

3.4. Postarzenie. Zbiornik termometru powinien być postarzony. Sprawdzenie postarzenia wykonuje się zgodnie z § 8.1 Instrukcji nr 7

z dnia 20 września 1972 r. o sprawdzaniu użytkowych termometrów szklanych. Zmiana wskazań termometru w wyniku postarzenia nie po-

Zgłoszona przez Krajowy Związek Spółdzielni Sprzętu Medycznego i Laboratoryjnego w Warszawie
 Ustanowiona przez Prezesa Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy dnia 30 czerwca 1977 r.
 jako norma obowiązująca w zakresie produkcji od dnia 1 stycznia 1978 r.
 (Dz. Norm. i Miar nr 18/1977 poz. 60)

winna przekraczać $0,5^{\circ}\text{C}$ zgodnie z PN-71/M-53750 p. 3.3.12 tabl. 3.

3.5. Miejsce spojenia kapilar o różnych prześwitach powinno znajdować się w mniejszej odległości od dna zbiornika o minimum 20 mm, niż nominalne zanurzenie termometru.

3.6. Dokładność wskazań. Dopuszczalne błędy wskazań termometru nie powinny przekraczać:
 $\pm 1^{\circ}\text{C}$ w zakresie od 0°C do 100°C ,
 $\pm 2^{\circ}\text{C}$ w zakresie ponad 100°C do 200°C ,
 $\pm 3^{\circ}\text{C}$ w zakresie ponad 200°C do 300°C ,
 $\pm 4^{\circ}\text{C}$ w zakresie ponad 300°C do 360°C .

Sprawdzenie dokładności wskazań termometru należy wykonać metodą porównania wg PN-71/M-53750 przy zanurzeniu całkowitym w punktach: 0; 100; 200; 300°C .

3.7. Cechowanie. Na licowej stronie podzielnicy ponad kreskami podziałki należy umieścić napis „ $^{\circ}\text{C}$ ”.

Na tylnej stronie podzielnicy należy umieścić następujące dane:

- nazwę lub znak wytwórni,
- oznaczenie wg rozdz. 2,
- numer fabryczny termometru wraz z dwoma ostatnimi cyframi roku wykonania,
- wyraz „postarzony”.

3.8. Pozostałe wymagania — wg BN-73/5531-02.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

Pakowanie, przechowywanie i transport — wg BN-73/5531-02.

5. BADANIA

Badania — wg BN-73/5531-02.

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Krajowy Związek Spółdzielni Sprzętu Medycznego i Laboratoryjnego, Warszawa.

2. Istotne zmiany w stosunku do PN-60/M-53816

- zmieniono wymiary,
- zmieniono punkty sprawdzenia dokładności wskazań termometru.

3. Normy i dokumenty związane

PN-71/M-53750 Termometry szklane. Ogólne wymagania i badania

BN-64/0539-03 Pomiar temperatury zapłonu i temperatury palenia metodą Brenkena

BN-73/5531-02 Termometry szklane do badania przetworów naftowych. Ogólne wymagania i badania

Instrukcja nr 7 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar z dnia 20 września 1972 r. o sprawdzeniu użytkowych termometrów szklanych — Dziennik Normalizacji i Miar nr 20 z dnia 23 października 1972 r.

4. Normy zagraniczne i zalecenia międzynarodowe
 CSRS ČSN 258145 Skleněné teploměry. Teploměry pro stanovení bodu vzplanutí a bodu hoření v otevřeném kelimku

RWPG PC 2777-70 Метрология. Методы поверки и испытания рабочих жидкостных стеклянных термометров

5. Autorzy projektu normy — Jan Bieńkowski, Janusz Orankiewicz i Jan Marchaluk, Kujawska Wytwórnia Termometrów, Włocławek.